

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 54

Tuần từ 01/03 - 08/03/2021

**Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh, Lê Đức Tâm, Trần
Phạm Bình Minh, Lưu Việt Hà, Lê
Xuân Phương**

Biên tập: Nguyễn Trịnh Đôn

Tư liệu: South China Sea News

03/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh, Trần Phạm Bình Minh phụ trách phần tin tiếng Anh và tiếng Trung, Lưu Việt Hà phụ trách chuyển động ASEAN và các đối tác; Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa, phần tin tiếng Việt; Lê Xuân Phương phụ trách phần Luật quốc tế.

TS. Nguyễn Trịnh Đôn là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI)

là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia quốc tế**. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được duy trì bởi **những nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>.

Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

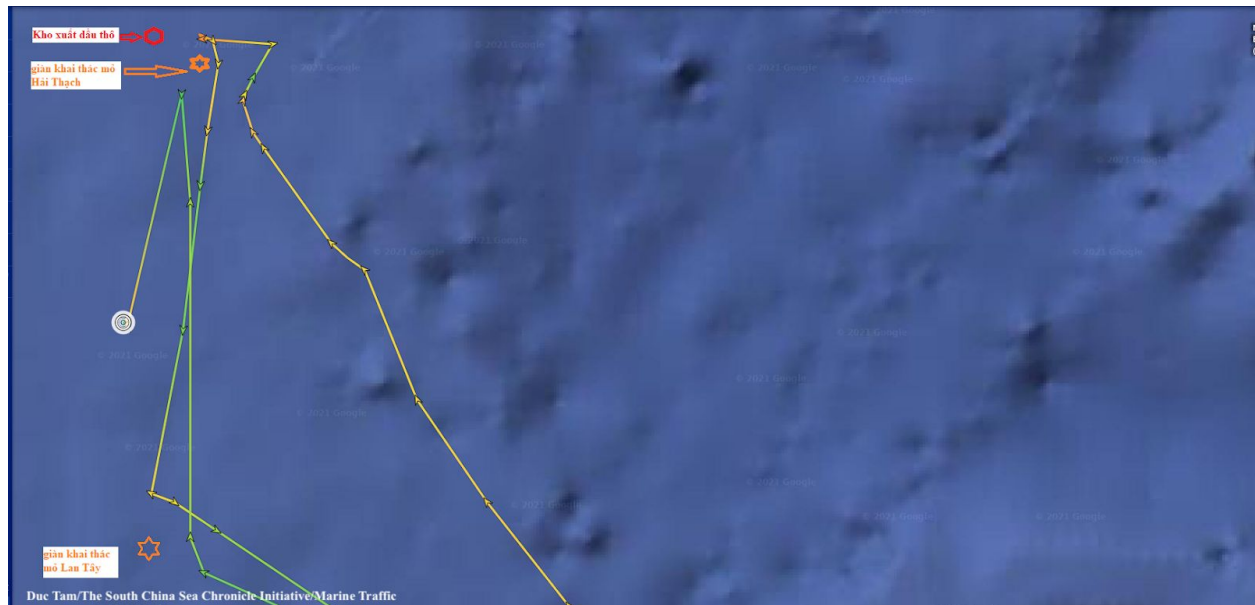
I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ CÁC ĐỐI TÁC	3
Hải cảnh Trung Quốc đã quay trở lại mở Hải Thạch và Lan Tây của Việt Nam	3
Người Việt tại Nhật biểu tình chống Luật Hải cảnh của Trung Quốc	3
Tuần tra của Cảnh sát biển Philippines ở Biển Tây Philippines bị gián đoạn vì đại dịch	5
Ấn Độ, Philippines ký thỏa thuận mở đường cho thương vụ BrahMos	5
Đại sứ Daniel Kritenbrink: Hai nước Mỹ - Việt Nam có nhiều lợi ích song trùng	6
Phát biểu của Phó Trợ lý Ngoại trưởng Hoa Kỳ về chính sách của Mỹ đối với tiểu vùng sông Mekong	6
II- CHUYỂN ĐỘNG ẤN ĐỘ ĐƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	7
Chuyển động hải quân Mỹ	7
Đài Loan diễn tập bắn đạn thật và thử nghiệm tên lửa tại Biển Đông	8
Nhật Bản giảm sử dụng máy bay quân sự ngăn chặn máy bay Trung Quốc sau khi tăng cường triển khai F-35	9
Lầu Năm Góc tổ chức cuộc họp đầu tiên của Lực lượng đặc nhiệm chuyên trách vấn đề Trung Quốc	10
Tám ưu tiên hàng đầu, khẩn cấp nhất trong chính sách đối ngoại của chính quyền Biden	10
Mỹ đặt ra chương trình nghị sự an ninh "để giành ưu thế trong cạnh tranh chiến lược với Trung Quốc"	11
Mỹ muốn thiết lập mạng lưới tên lửa dọc chuỗi đảo đầu tiên nhằm tăng cường khả năng răn đe	11
Tàu chiến Đức dự kiến đi qua Biển Đông	12
Biden đặt cược vào các đồng minh để chống lại Trung Quốc	13
Bản đánh giá chính sách đối ngoại của Anh sẽ tập trung vào sức mạnh ngày càng tăng của Trung Quốc.	13
Lần đầu tiên, Đối thoại An ninh Tứ giác được tổ chức ở cấp nguyên thủ quốc gia	13

Ấn Độ tìm kiếm nguồn đầu tư từ liên minh Bộ Tứ để đuổi kịp chính sách ngoại giao vắc-xin của Trung Quốc	14
Hai người đứng đầu Bộ Quốc phòng và Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ dự định thăm Nhật Bản trong chuyến công du nước ngoài đầu tiên	14
Thủ tướng Nhật có thể là nhà lãnh đạo nước ngoài đầu tiên được mời tới Nhà Trắng	15
Akita Hiroyuki: Sự hiện diện lâu dài của hải quân các nước châu Âu ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương có thể buộc Bắc Kinh thay đổi tính toán quân sự	16
III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	16
Kỳ họp lưỡng hội năm 2021 - sự kiện chính trị được coi đặc biệt quan trọng	16
Trung Quốc có kế hoạch tăng cường luật để chống lại các lệnh trừng phạt của nước ngoài	18
Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị trả lời báo chí về chính sách đối ngoại và quan hệ đối ngoại của Trung Quốc	18
Trung Quốc nhắm đến trí tuệ nhân tạo, chip trong cuộc đua công nghệ với Mỹ	20
Ngân sách quốc phòng Trung Quốc năm 2021 sẽ tăng 6,8%	20
Trung Quốc nâng cấp căn cứ Du Lâm chiến lược ở Biển Đông	21
IV- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN	21
Nathan Beauchamp-Mustafaga: Dám đối mặt với "Kẻ thù mạnh": Cách Tập Cận Bình định hình thảo luận trong Quân đội Trung Quốc về Mỹ như là mục tiêu hiện đại hoá quân đội	21
S D Pradhan: Cách tiếp cận của chính quyền Biden đối với Biển Đông và Việt Nam	22
V- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	23
Gregory B. Poling (2021) From orbit to ocean—Fixing Southeast Asia’s remote-sensing blind spots	23
Robert S. Ross (2020): China-Vietnamese relations in the era of rising China: Power, resistance, and maritime conflict	25
Staff Judge Advocate (2021) U.S. Freedom of Navigation Program	25
Staff Judge Advocate (2021) China's excessive maritime claims	26
Nguyễn Ngọc Lan (2020) The public authority of the International Tribunal for the Law of the Sea	28
Báo cáo của Ủy ban An ninh Quốc gia Mỹ về trí tuệ nhân tạo	29

I- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ CÁC ĐỐI TÁC

Hải cảnh Trung Quốc đã quay trở lại mỏ Hải Thạch và Lan Tây của Việt Nam

Sơ đồ hoạt động của Hải cảnh 5304 từ ngày 1 - 7/3/2021. Ảnh: Đức Tâm/Dự án Đại Sự Ký Biển Đông/Marine Traffic

Ngày 1/3, Hải cảnh 5304 đã rời khu vực bãi cạn Luconia (phía đông nam bãi Tư Chính, ngoài khơi bang Sarawak của Malaysia) quay trở lại khu vực phía tây nam bãi Tư Chính và đến sáng 4/3 tàu chấp pháp Trung Quốc đã quay trở lại tiếp cận khu vực giàn khai thác tại mỏ Hải Thạch và mỏ Lan Tây, với khoảng cách gần nhất lần lượt khoảng hơn 0,5 hải lý và gần 3 hải lý. Đây là lần thứ 3 Hải cảnh 5304 tiếp cận các giàn khai thác của Việt Nam tại hai mỏ khí này. Ngày 6/3, Hải cảnh 5304 tiếp tục thực hiện lần tiếp cận lần thứ 4 với khoảng cách gần nhất đến hai giàn khai thác khoảng hơn 2 hải lý.

Người Việt tại Nhật biểu tình chống Luật Hải cảnh của Trung Quốc

Một số bạn trẻ người Việt học tập và làm việc tại Nhật vào ngày 7/3/2021 đã tiến hành biểu tình trước Đại Sứ Quán Trung Quốc để phản đối Luật Hải Cảnh của Trung Quốc vì cho rằng luật này vi phạm luật quốc tế.

Một du học sinh từ Việt Nam tên Ngân, 21 tuổi, chia sẻ vì sao cô tham gia cuộc biểu tình tại công viên Kogai ở Tokyo, trước Đại Sứ Quán Trung Quốc: “Em cảm thấy rất là bức xúc và khó chịu với luật này.”

Cô Ngân kể tiếp: “Hôm nay đi biểu tình, có rất nhiều cảnh sát đi theo bảo vệ, nói chung là rất là trật tự. Năm nay có khá nhiều bạn trẻ tham gia, các bạn trẻ đã thể hiện sự phản kháng của mình rất là mạnh mẽ.”

Hình ảnh cuộc biểu tình của các bạn trẻ tại Nhật Bản phản đối Luật Hải cảnh của Trung Quốc. Ảnh: Antichicom.

Cô Ngân có thông điệp đặc biệt dành cho các bạn trẻ cùng lứa tuổi: “Em muốn nói với họ là đất nước mình đang bị như vậy, thì nên đứng lên, nên nói lên tấm lòng của mình, thể hiện lòng yêu nước của mình vì ở Việt nam không có cơ hội được biểu tình như thế này. Khi mà sang nước ngoài thì mình nên tận dụng những cơ hội đó để nói lên tiếng nói của mình.”

Ông Huy bổ sung thêm: “Tôi cũng mong muốn trước những đe dọa của Trung Quốc đối với Việt Nam, người Việt Nam mình sẽ quan tâm nhiều hơn để các hoạt động trở nên mạnh mẽ hơn, thành một tiếng nói khiến Trung Quốc phải sợ. Những gì trong nước làm không được, mình làm ở ngoài này.”

Xem thêm:

RFA Tiếng Việt ngày 8/3/2021: [Người Việt tại Nhật biểu tình chống Luật Hải cảnh của Trung Quốc](#)

[Những hình ảnh về cuộc biểu tình chống “luật hải cảnh” của Trung Quốc tại Tokyo hôm Chủ nhật ngày 7/3/2021](#)

Tuần tra của Cảnh sát biển Philippines ở Biển Tây Philippines bị gián đoạn vì đại dịch

Chỉ huy Cảnh sát biển Philippines, Đô đốc George Ursabia Jr. vào ngày 3/3/2021 tiết lộ rằng các hoạt động tuần tra của Cảnh sát biển Philippines ở Biển Tây Philippines đã bị gián đoạn bởi đại dịch COVID-19. Hiện chỉ có một tàu duy nhất đã được triển khai đến đảo Palawan để tuần tra.

Ursabia cho biết Cảnh sát biển Philippines đang tuần tra Biển Tây Philippines bằng tàu phản ứng đa năng lớp Parola (MRRV) và máy bay tuần tra Islander cao 44 mét do Nhật Bản chế tạo. Tuy nhiên, hiện phải rút một tàu MRRV khỏi Palawan để hỗ trợ các hoạt động chống COVID-19, chỉ để lại một tàu tuần tra như vậy cho Biển Tây Philippines. Ursabia nói thêm rằng các cuộc tuần tra của Cảnh sát biển Philippines tới Biển Tây Philippines cũng bị gián đoạn do thời tiết khắc nghiệt cũng như các nhiệm vụ khác liên quan đến ứng phó với đại dịch và thảm họa.

Xem thêm:

Inquirer ngày 3/3/2021: [PH Coast Guard patrols in West Philippine Sea disrupted by pandemic](#)

Ấn Độ, Philippines ký thỏa thuận mở đường cho thương vụ BrahMos

Ngày 2/3, tại trụ sở bộ chỉ huy các lực lượng vũ trang Philippines, Thứ trưởng Quốc phòng Philippines Raymund Elefante và Đại sứ Ấn Độ Shambhu Kumaran đã ký thỏa thuận, trong đó mở đường cho các thương vụ mua bán trang thiết bị quốc phòng giữa hai nước, bao gồm tên lửa siêu thanh BrahMos trong tương lai.

Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Delfin Lorenzana - người chứng kiến lễ ký - phát biểu: “Chúng tôi sẽ mua tên lửa BrahMos”. Theo ông, thỏa thuận này là chỉ dẫn cho hai nước về “chính sách và thủ tục trong việc mua bán các sản phẩm liên quan đến quốc phòng”, đây cũng là “khung pháp lý cho việc mua bán dưới hình thức liên chính phủ”.

Tuy vậy, theo *ThePrint*, các nguồn tin quân đội và an ninh Ấn Độ cho rằng thỏa thuận này không có nghĩa là thương vụ BrahMos sẽ sớm diễn ra. “Đây là hiệp định nền tảng cho các hợp đồng liên chính phủ, không đồng nghĩa với việc hợp đồng BrahMos sắp được ký”, theo một nguồn tin của báo này.

Kế hoạch mua hệ thống tên lửa này của Philippines đã bị đình trệ vào năm ngoái khi ngân sách bị cắt giảm do đại dịch COVID-19. Theo *Hindustan Times*, Ấn Độ đã đề xuất gói tín dụng trị giá 100 triệu USD để Philippines mua BrahMos.

Xem thêm:

Inquirer ngày 2/3/2021: [PH eyes deal with India for world's fastest supersonic missiles](#)

ThePrint ngày 3/3/2021: [India, Philippines sign key defence pact, set ball rolling for BrahMos missile sale](#)

AMTI ngày 18/12/2020: [Missile deal showcases growing Philippines - India security ties](#)

Đại sứ Daniel Kritenbrink: Hai nước Mỹ - Việt Nam có nhiều lợi ích song trùng

Trong một cuộc nói chuyện trực tuyến được tổ chức bởi Trung tâm Miller, một cơ quan phi đảng phái thuộc Đại học Virginia chuyên nghiên cứu về các tổng thống Mỹ, Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam Daniel Kritenbrink cho biết Hoa Kỳ và Việt Nam có lợi ích gần như giống nhau về an ninh và ổn định khu vực trong khi căng thẳng về nhân quyền và quan hệ kinh tế thương mại vẫn tồn tại giữa hai nước.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 5/3/2021: [U.S., Vietnam Interests 'Aligned' Amid Some Tensions, Says U.S. Envoy](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Xem toàn bộ cuộc nói chuyện [ở đây](#).

Phát biểu của Phó Trợ lý Ngoại trưởng Hoa Kỳ về chính sách của Mỹ đối với tiểu vùng sông Mekong

Tại Tọa đàm trực tuyến công bố Báo cáo “Tăng cường quản trị các dòng sông xuyên biên giới: Giải quyết các thách thức ở lưu vực sông Mekong”, do Trung tâm Đông - Tây (East-West Center) tổ chức, ông Atul Keshap, Phó Trợ lý thường trực của Ngoại trưởng phụ trách Đông Á, Bộ Ngoại giao Mỹ đã có bài phát biểu mở đầu, trong đó đề cập tới chính sách của Mỹ đối với tiểu vùng sông Mekong. Theo đó, ông bày tỏ quan ngại rằng hạn hán kỷ lục và các cơn đập thượng nguồn ở Trung Quốc – nhân tố làm trầm trọng thêm tình trạng trên – đang làm tổn hại tới các cộng đồng và hệ sinh thái phụ thuộc vào sông Mekong, dẫn tới các hệ quả về an ninh lương thực, phát triển kinh tế và môi trường.

Ông khẳng định, Mỹ cam kết hỗ trợ người dân ở khu vực sông Mekong và tương lai của dòng sông này. Thông qua quan hệ Đối tác Hoa Kỳ - Mekong, Hoa Kỳ sẽ tăng cường hợp tác với Campuchia, Lào, Myanmar, Thái Lan và Việt Nam nhằm giải quyết các thách thức, bao gồm quản lý nguồn nước xuyên biên giới, kết nối kinh tế khu vực, phát triển nguồn nhân lực, ứng phó các thách thức an ninh phi truyền thống. Ông cũng khẳng định, Mỹ khuyến khích ASEAN coi lưu vực sông Mekong là vấn đề quan trọng đối với sự thống nhất và thịnh vượng của khối tương đương với vấn đề hàng hải.

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 25/2/2021: [Opening Remarks at the Indo-Pacific Conference on Strengthening Transboundary River Governance](#)

II- CHUYỂN ĐỘNG AN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Chuyển động hải quân Mỹ

(Tổng hợp bởi nhóm [The Open Source Briefing](#))

Tuần này đã chứng kiến hai cuộc tập trận hải quân song phương giữa Hải quân Hoa Kỳ và Lực lượng Phòng vệ Hàng hải Nhật Bản (JMSDF).

Cuộc tập trận đầu tiên diễn ra vào ngày 28/2/2021 với sự tham gia của các tàu USS Theodore Roosevelt (CVN-71), USS Bunker Hill (CG-52), JS Yugiri (DD-153), JS Hatakaze (TV-3520) và JS Setoyuki (TV-3518). Cuộc tập trận này đánh dấu lần thứ hai Nhóm tấn công tàu sân bay Theodore Roosevelt (CSG) tiến hành các cuộc tập trận song phương với JMSDF trong lần triển khai hiện tại.

"Nhóm tác chiến tàu sân bay số 9 hoan nghênh một cơ hội khác để phát triển trình độ và khả năng tương tác của chúng tôi với JMSDF. Những cam kết của chúng tôi với các đồng minh và đối tác là sức mạnh duy nhất trong việc duy trì sự ổn định và an ninh hàng hải quan trọng. Sự hợp tác liên tục của chúng tôi là minh chứng cho mối quan hệ đặc biệt giữa hai nước và cho sức mạnh của trật tự dựa trên luật lệ" - trích lời Chuẩn đô đốc Doug Verissimo, chỉ huy Nhóm tác chiến tàu sân bay số 9.

Cuộc tập trận song phương thứ hai giữa Hải quân Hoa Kỳ và JMSDF là Huấn luyện Chiến đấu Nâng cao Song phương (BAWT) thường niên. Cuộc tập trận này diễn ra vào ngày 3/3/2021 và có sự tham gia của các tàu USS John S. McCain (DDG-56), USS Benfold (DDG-65), JS Ise (DDH-182), JS Shiranui (DDG-120) và JS Harusame (DD -102).

Ngoài các cuộc tập trận song phương Mỹ-Nhật, tuần này cũng chứng kiến các hoạt động song phương giữa Hải quân Hoa Kỳ và Cục An ninh Hàng hải Palau. Vào ngày 2/3/2021, các báo cáo chỉ ra rằng USS New Orleans (LPD-18) và USS Ashland (LSD-48) đã tiến hành các hoạt động tuần tra hàng hải ở Biển Philippines với tàu tuần tra của Cục An ninh Hàng hải Palau. Mặc dù Palau nằm ngoài Biển Đông, nhưng vị trí chiến lược của nó ở Biển Philippines khiến triển vọng hợp tác quân sự giữa Hoa Kỳ và Palau trở nên quan trọng đối với thể trận của lực lượng Hoa Kỳ ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Hơn nữa, hoạt động tuần tra song phương này diễn ra sau lời đề nghị gần đây của Palau về việc đặt các căn cứ quân sự của Hoa Kỳ ở nước này trong tương lai.

Xem thêm:

America's Navy ngày 3/3/2021: [Theodore Roosevelt Carrier Strike Group Conducts Second Bilateral Exercise with Japan Maritime Self-Defense Force](#)

Người Lao động ngày 4/3/2021: [Tàu sân bay Mỹ tập trận với hải quân Nhật](#)

Commander, U.S. 7th Fleet: [U.S. Navy, JMSDF Strengthen Alliance through Bilateral Advanced Warfighting Training](#)

U.S. Indo-Pacific Command ngày 2/3/2021: [Tuần tra chung Mỹ - Palau](#)

Đài Loan diễn tập bắn đạn thật và thử nghiệm tên lửa tại Biển Đông

Ngày 1/3/2021, Cảnh sát Biển Đài Loan thông báo sẽ tổ chức cuộc diễn tập bắn đạn thật trên quần đảo Pratas, mà các văn bản tiếng Trung lâu nay (ở cả đại lục và Đài Loan) gọi là “Đông Sa”, từ 8 giờ sáng đến 9 giờ tối ngày 1/3/2021 tại vùng biển dự kiến kéo dài lên đến 8 hải lý và độ cao đường đạn tối đa khoảng 3,6 km.

Dự kiến ngày 9/3, một cuộc tập trận tương tự cũng sẽ được tổ chức. Đây là hai cuộc tập trận theo lịch trình của Cảnh sát biển Đài Loan trong quý đầu năm 2021. Năm 2020, Bộ Quốc phòng Đài Loan cho biết họ đã bố trí lực lượng lính thủy đánh bộ trên quần đảo Pratas và cả đảo Ba Bình (Trung Quốc/Đài Loan gọi là “Thái Bình”) gần đó trong bối cảnh quân đội Trung Quốc có kế hoạch tiến hành các cuộc tập trận trong khu vực.

Vào thứ Tư, ngày 3/3, Viện Khoa học và Công nghệ Quốc gia Chung-Shan do chính phủ tài trợ đã tổ chức đợt thử tên lửa đầu tiên trong tháng này từ căn cứ Quân sự Jiupeng ở quận Pingtung, cực nam của Đài Loan. Các tên lửa thử nghiệm được nghi ngờ là tên lửa hành trình Hsiung Feng-2E (Brave Wind-2E) và phiên bản tầm xa của tên lửa chiến thuật Thunderbolt-2000 và sẽ được bắn ngoài khơi bờ biển phía đông và phía nam. Cùng với các cuộc thử nghiệm nêu trên, Không quân Đài Loan sẽ tiến hành ít nhất 5 đợt diễn tập hỏa lực từ ngày 3 đến ngày 25 tháng

này. Thông tin chi tiết vẫn chưa được công bố, nhưng vị trí là dọc theo bờ biển phía tây nam, nơi phần lớn các cuộc xâm nhập của không quân Trung Quốc vào ADIZ của Đài Loan.

Những cuộc tập trận này diễn ra cùng lúc với cuộc tập trận của phía Trung Quốc kéo dài 1 tháng ở phía tây bán đảo Lôi Châu mà đã được đưa tin trong Bản Tin Biển Đông Số 53.

Xem thêm:

Focus Taiwan ngày 1/3/2021: [Taiwan stages live-fire drill on island in South China Sea](#)

South China Morning Post ngày 3/3/2021: [South China Sea: Taiwan fires up missile tests to coincide with Beijing's month of military drills](#)

Newsweek ngày 3/3/2021: [Taiwan Begins Missile Tests Amid Chinese Military Drills in South China Sea](#)

Nhật Bản giảm sử dụng máy bay quân sự ngăn chặn máy bay Trung Quốc sau khi tăng cường triển khai F-35

Ngày 2/3/2021, các nguồn tin từ Chính phủ Nhật Bản cho biết, nước này đã hạn chế sử dụng các chuyến bay quân sự để đáp trả lại các máy bay quân sự Trung Quốc đe dọa không phận. Sự thay đổi trong chính sách diễn ra khi Bộ Quốc phòng tìm cách chuyển từ điều động máy bay phản ứng sang giám sát chủ động, giải phóng nguồn lực để tập trung vào huấn luyện cấp cao hơn bằng cách sử dụng máy bay chiến đấu tàng hình F-35 mới nhất của mình. Việc giảm các chuyến bay giám sát và ngăn chặn giúp nâng cao hiệu quả hoạt động và giảm gánh nặng cho phi công đồng thời giúp cho Lực lượng Phòng vệ Trên không của Nhật Bản tăng cường huấn luyện với các máy bay tiêm kích F-35.

Số chuyến bay mà Nhật Bản đã thực hiện để giám sát và ngăn chặn máy bay quân sự Trung Quốc đã đạt kỷ lục với 851 lần trong năm tài chính 2016 và 675 lần trong năm tài chính 2019 nhưng chỉ đạt 331 lần trong 9 tháng đầu năm tài chính 2020 (từ tháng 4 đến tháng 12/2020), giảm 192 lần so với cùng kỳ năm trước.

Lực lượng Phòng vệ Trên không của Nhật Bản vẫn sẽ giám sát quốc tịch và đường bay của các máy bay trong vùng nhận dạng phòng không được thiết lập bên ngoài không phận bằng các hệ thống radar và cảnh báo sớm trên không. Ngoài ra, các phi công Nhật Bản cũng sẽ trực 24/24, sẵn sàng cất cánh ngay lập tức để đối phó với bất kỳ mối đe dọa tiềm tàng nào.

Xem thêm:

Kyodo News ngày 3/3/2021: [Japan scrambling jets less against China as more F-35 deployment eyed](#)

Lầu Năm Góc tổ chức cuộc họp đầu tiên của Lực lượng đặc nhiệm chuyên trách vấn đề Trung Quốc

Vào thứ Hai ngày 1/3/2021, Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin đã chủ trì cuộc họp đầu tiên của Lực lượng Đặc nhiệm Trung Quốc - một nhóm làm việc mới chuyên trách vấn đề Trung Quốc tại Lầu Năm Góc, quy tụ các chỉ huy quân sự chủ chốt, các nhà lãnh đạo dân sự và các thành viên của cộng đồng tình báo.

Thư ký báo chí Lầu Năm Góc John Kirby cho biết ông Austin đã cung cấp cho 20 thành viên của lực lượng đặc nhiệm một số "hướng dẫn ban đầu" về những gì mà cả Nhà Trắng và Bộ Quốc phòng mô tả là gấp rút để đảm bảo rằng Washington được chuẩn bị sẵn sàng trong bối cảnh Bắc Kinh tiếp tục nỗ lực trở thành quyền lực thống trị trên vũ đài thế giới.

Xem thêm:

Bộ Quốc phòng Mỹ ngày 1/3/2021: [China Task Force Begins Work; DOD Makes Progress on COVID-19](#)

VOA ngày 1/3/2021: [Pentagon Hosts First Meeting of US-China Task Force](#)

Army Times ngày 1/3/2021: [Security force assistance brigade wants a third of its members in Indo-Pacific at all times](#)

Defense News ngày 1/3/2021: [Eyeing China, Indo-Pacific Command seeks \\$27 billion deterrence fund](#)

Tám ưu tiên hàng đầu, khẩn cấp nhất trong chính sách đối ngoại của chính quyền Biden

Năm tuần sau khi nhậm chức, Ngoại trưởng Mỹ Antony J. Blinken có bài phát biểu quan trọng đầu tiên về chính sách đối ngoại của chính quyền mới - chính sách mà ông gọi là chính sách đối ngoại vì người dân Mỹ.

Trong bài phát biểu, Blinken đã vạch ra 8 ưu tiên khẩn cấp nhất trong chính sách đối ngoại Mỹ.

1. Dừng đại dịch COVID-19 và tăng cường an ninh y tế toàn cầu.
2. Xoay chuyển cuộc khủng hoảng kinh tế và xây dựng một nền kinh tế toàn cầu ổn định hơn, có tính bao trùm hơn.
3. Đổi mới nền dân chủ, bởi vì nền dân chủ đang bị đe dọa.
4. Nỗ lực tạo ra một hệ thống nhập cư nhân đạo và hiệu quả.
5. Phục hồi quan hệ với các đồng minh và đối tác.
6. Giải quyết cuộc khủng hoảng khí hậu và thúc đẩy một cuộc cách mạng năng lượng xanh.
7. Đảm bảo vị trí dẫn đầu về công nghệ.

8. Xử lý thách thức địa chính trị lớn nhất của thế kỷ 21: mối quan hệ của Mỹ với Trung Quốc.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Mỹ ngày 3/3/2021: [A Foreign Policy for the American People](#)

Mỹ đặt ra chương trình nghị sự an ninh "để giành ưu thế trong cạnh tranh chiến lược với Trung Quốc"

Hướng dẫn Chiến lược An ninh Quốc gia Tạm thời của Biden mô tả Trung Quốc là đối thủ duy nhất có khả năng “thách thức lâu dài đối với hệ thống quốc tế ổn định và mở”. Việt Nam được nhắc đến trực tiếp cùng với Singapore trong dự định xây dựng các mối quan hệ đối tác của Mỹ bên cạnh các đồng minh cốt lõi nhằm thúc đẩy các mục tiêu chung.

Xem thêm:

Nhà Trắng ngày 3/3/2021: [Interim National Security Strategic Guidance](#)

Mỹ muốn thiết lập mạng lưới tên lửa dọc chuỗi đảo đầu tiên nhằm tăng cường khả năng răn đe

Mỹ sẽ thiết lập một mạng lưới tên lửa tấn công chính xác dọc theo chuỗi đảo đầu tiên nhằm tăng cường khả năng răn đe truyền thống đối với Trung Quốc. Đây là một phần của khoản tiền 27,4 tỷ USD sẽ được xem xét để đầu tư cho chiến khu Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương trong 6 năm tới.

Đây là một trong những đề xuất cốt lõi của Sáng kiến Răn đe Thái Bình Dương mà Bộ Tư lệnh Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương của Hoa Kỳ đã đệ trình lên Quốc Hội và đang chờ xem xét. Tài liệu cho biết mối nguy lớn nhất đối với tương lai của Hoa Kỳ là khả năng răn đe truyền thống tiếp tục xói mòn. Điều này khuyến khích Trung Quốc hành động để thay thế Mỹ trong khu vực và trên toàn cầu, đơn phương thay đổi hiện trạng.

Hiện chưa rõ sẽ có những quốc gia nào đồng ý để Mỹ đặt căn cứ tên lửa tấn công chính xác trên lãnh thổ của mình.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 5/3/2021: [US to build anti-China missile network along first island chain](#)

Quốc hội Hoa Kỳ ngày 23/4/2020: [Toàn văn dự thảo Sáng kiến Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương](#)

USNI ngày 2/3/2021: [U.S. Indo-Pacific Command Wants \\$4.68B for New Pacific Deterrence Initiative](#)

USNI ngày 3/3/2021: [McMaster: U.S. is 'In Catch-Up Mode' to China in Indo-Pacific](#)

The Economist ngày 7/3/2021: [America's top brass responds to the threat of China in the Pacific](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Tàu chiến Đức dự kiến đi qua Biển Đông

Ngày 2/3, các quan chức cấp cao Chính phủ Đức cho biết một tàu khu trục nhỏ của nước này sẽ lên đường đến châu Á vào tháng 8 tới và trên hành trình trở về sẽ đi qua Biển Đông. Các quan chức trong Bộ Ngoại giao và Bộ Quốc phòng Đức cho biết thêm, tàu khu trục dự kiến sẽ là tàu chiến đầu tiên của Đức đi qua Biển Đông từ năm 2002 này sẽ không đi vào khu vực 12 hải lý của các thực thể đang bị tranh chấp, vốn được coi là khu vực nhạy cảm liên quan trực tiếp tới yêu sách chủ quyền của các bên. Mặc dù quyết định tránh khu vực 12 hải lý có thể bị lợi dụng như là sự thừa nhận một số yêu sách trái luật quốc tế của Trung Quốc, nhưng một số nhà phân tích cho rằng bước đầu như vậy đủ, vừa khẳng định sự hiện diện của Đức ở Biển Đông, vừa tránh khiêu khích.

Trước tuyên bố của Đức, một người phát ngôn Bộ Ngoại giao Mỹ hôm 3/3 cho biết: "Chúng tôi hoan nghênh sự ủng hộ của Đức đối với một trật tự quốc tế dựa trên luật lệ ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương. Cộng đồng quốc tế có vai trò quan trọng trong việc duy trì một trật tự hàng hải rộng mở."

Trong khi đó, Trung Quốc lại cảnh báo Đức đừng nên lợi dụng tự do hàng hải để 'đe dọa chủ quyền các nước ven biển'. Vương Văn Bân, phát ngôn viên của Bộ Ngoại giao Trung Quốc, tuyên bố mọi quốc gia đều có quyền tự do đi lại trên biển và bay qua không phận ở Biển Đông, "nhưng những điều đó không nên được sử dụng như một cái cớ để đe dọa chủ quyền và an ninh của các quốc gia ven biển".

Xem thêm:

Reuters ngày 3/3/2021: [German warship to sail through South China Sea, officials say](#)

VOA News ngày 4/2/2021: [US Hails German Warship Plan to Sail South China Sea](#)

Biden đặt cược vào các đồng minh để chống lại Trung Quốc

Các quan chức châu Âu và Mỹ cho biết họ sắp tổ chức một loạt cuộc thảo luận trong những tuần tới một cách toàn diện về vấn đề Trung Quốc, từ cách tiếp cận chiến lược đến các vấn đề cụ thể như cách hợp tác với nhau để ngăn Trung Quốc bảo đảm các công nghệ nhạy cảm.

Xem thêm:

Financial Times ngày 4/3/2021: [US vs China: Biden bets on alliances to push back against Beijing](#). Một bản PDF được lưu trữ ở đây.

Bản đánh giá chính sách đối ngoại của Anh sẽ tập trung vào sức mạnh ngày càng tăng của Trung Quốc.

Theo *The Guardian*, bản đánh giá đã được chờ đợi từ lâu về chính sách quốc phòng và đối ngoại Vương quốc liên hiệp Anh & Bắc Ireland sẽ được phát hành vào ngày 16/3 tới đây, và tiếp theo là báo cáo chỉ huy quốc phòng vào ngày 22/3/2021. Bản đánh giá của phố Downing được hứa hẹn sẽ thiết lập lại các ưu tiên đối ngoại của Anh theo hướng Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương nhằm tạo ra một đối trọng với Trung Quốc.

Xem thêm:

The Guardian ngày 5/3/2021: [UK foreign policy review will focus on China's growing power](#)

Lần đầu tiên, Đối thoại An ninh Tứ giác được tổ chức ở cấp nguyên thủ quốc gia

Tổng thống Mỹ Joe Biden, Thủ tướng Nhật Bản Suga Yoshihide, Thủ tướng Ấn Độ Narendra Modi và Thủ tướng Australia Scott Morrison sẽ gặp gỡ trực tuyến sớm nhất vào tuần tới trong Hội nghị thượng đỉnh đầu tiên của Đối thoại An ninh Tứ giác

Đây là cuộc họp cấp cao nhất từ trước đến nay của Bộ tứ, phát đi tín hiệu về nỗ lực thành lập một mặt trận thống nhất ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương để đẩy lùi ảnh hưởng ngày càng tăng của Trung Quốc.

Bộ trưởng Ngoại giao Trung Quốc Vương Nghị đã gọi Hội nghị này là "chính trị phe nhóm" và "chủ nghĩa đa phương có chọn lọc".

Trong số bốn nước Bộ Tứ, Ấn Độ trước đây được coi là nước không sẵn sàng nhất về việc hình thành một liên minh an ninh bị coi là nhắm tới Trung Quốc. Bình luận về bước phát triển mới của Bộ Tứ, Anja Manuel, giám đốc của Diễn đàn An ninh Aspen, nhận định đã có một “bước

ngoặt lớn” trong việc Ấn Độ sẵn sàng rời bỏ chính sách không liên kết trước đây của mình trong nỗ lực chống lại Trung Quốc. Brahma Chellaney thuộc Trung tâm Nghiên cứu Chính sách nói rằng sự gây hấn của Trung Quốc ở Ladakh là một chất xúc tác lớn khiến Ấn Độ không chỉ tham gia một cách đầy đủ mà còn đóng góp góc độ quân sự. Trong những năm gần đây, Ấn Độ đã tham gia tập trận và cho các nước thành viên Bộ Tứ sử dụng các hạ tầng cơ sở quân sự trên đất của mình.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 6/3/2021: [First Quad summit mirrors Biden's pivot to Indo-Pacific](#)

Tân Hoa Xã ngày 7/3/2021: [Building small circles in the name of multilateralism is in fact "group politics": FM](#)

Financial Times ngày 7/3/2021: [Joe Biden enlists ‘Quad’ allies to counter China](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Ấn Độ tìm kiếm nguồn đầu tư từ liên minh Bộ Tứ để đuổi kịp chính sách ngoại giao vắc-xin của Trung Quốc

Một nguồn tin chính phủ Ấn Độ nói với *Reuters* rằng Ấn Độ đã thúc giục Hoa Kỳ, Nhật Bản và Úc đầu tư vào năng lực sản xuất vắc-xin của nước này, trong bối cảnh liên minh Bộ Tứ đang cố gắng chống lại chính sách ngoại giao vắc-xin ngày càng mạnh mẽ của Trung Quốc.

Xem thêm:

Reuters ngày 8/3/2021: [India seeks funds from Quad alliance to match China's vaccine push: source](#)

Hai người đứng đầu Bộ Quốc phòng và Bộ Ngoại giao Hoa Kỳ dự định thăm Nhật Bản trong chuyến công du nước ngoài đầu tiên

Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken và Bộ trưởng Quốc phòng Lloyd Austin đang thu xếp để thăm Nhật Bản từ ngày 15 tháng 3 để hội đàm với những người đồng cấp Nhật Bản, đánh dấu chuyến công du đầu tiên của các thành viên cấp cao trong chính quyền của Tổng thống Joe Biden, theo *Kyodo News* dẫn từ các nguồn tin trong chính phủ Nhật Bản.

Những cuộc gặp trực tiếp này giữa đại dịch COVID-19 dự kiến sẽ thể hiện mối quan hệ đồng minh bền chặt giữa hai nước trong bối cảnh Trung Quốc ngày càng quyết đoán ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, trong đó có quần đảo Senkaku do Nhật Bản kiểm soát.

Trong một báo cáo khảo sát thường niên của Viện Nghiên cứu Đông Nam Á Yusof Ishak (Singapore) thể hiện quan điểm của các những tiếng nói được coi là “hàng đầu” trong các giới hoạch định chính sách, nghiên cứu hàn lâm, tư vấn chính sách, các tổ chức xã hội dân sự, các tổ chức quốc tế trong khu vực Đông Nam Á, Nhật Bản là một trong những đối tác được tin cậy nhất của ASEAN.

Xem thêm:

Kyodo News ngày 5/3/2021: [U.S. foreign, defense secretaries eye visit to Japan from March 15](#)

Thủ tướng Nhật có thể là nhà lãnh đạo nước ngoài đầu tiên được mời tới Nhà Trắng

Tổng thống Biden đang có kế hoạch tiếp đón thủ tướng Nhật Bản tại Nhà Trắng ngay trong tháng Tư này, *Axios* dẫn nguồn tin biết về vấn đề này cho biết. Nếu sự kiện này xảy ra, Suga Yoshihide sẽ trở thành nhà lãnh đạo nước ngoài đầu tiên được mời tới Mỹ trong nhiệm kỳ tổng thống của ông Biden.

Cùng với kế hoạch gặp mặt 2+2 giữa Bộ trưởng Quốc phòng và Bộ trưởng Ngoại giao hai nước, chuyến thăm của Thủ tướng Nhật Bản tới Mỹ sẽ phát đi tín hiệu mạnh mẽ tới các đồng minh và Trung Quốc rằng liên minh Mỹ - Nhật vẫn sẽ là trụ cột của khuôn khổ an ninh ở Thái Bình Dương sau Thế chiến II.

Nhà Trắng từ chối xác nhận thông tin về kế hoạch chuyến thăm của ông Suga. Kế hoạch vẫn chưa được hoàn tất và có thể bị trì hoãn tới cuối mùa xuân tùy tình hình đại dịch, theo *Axios*.

Người phát ngôn chính phủ Nhật Bản, Chánh văn phòng Nội các Kato Katsunobu, cho biết không có kế hoạch cụ thể nào cho việc Suga đến thăm Washington nhưng sẽ được thực hiện ngay khi tình hình dịch cho phép.

Xem thêm:

Axios ngày 7/3/2021: [Scoop: Japan's prime minister first to visit White House](#)

Kyodo News ngày 8/3/2021: [Japan, U.S. eye summit in Washington as soon as April: sources](#)

Akita Hiroyuki: Sự hiện diện lâu dài của hải quân các nước châu Âu ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương có thể buộc Bắc Kinh thay đổi tính toán quân sự

Việc các nước Anh, Pháp, Đức lần lượt triển khai tàu chiến tới khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, với những cuộc diễn tập chung với Mỹ, Nhật Bản và Úc đã được diễn ra, có ý nghĩa nhiều hơn tính biểu tượng.

Nếu châu Âu chứng tỏ được khả năng và sự sẵn sàng triển khai sức mạnh hải quân ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, Trung Quốc sẽ không có lựa chọn nào khác ngoài việc phải sửa đổi kế hoạch hành động đối với Đài Loan và Biển Đông. Quân đội Trung Quốc sẽ phải giả định rằng Anh, Pháp và Đức, cũng như Nhật Bản và Úc, sẽ cung cấp một số hình thức hỗ trợ cho lực lượng Hoa Kỳ trong trường hợp xảy ra xung đột. Điều này sẽ khiến Trung Quốc phải tính toán nhiều hơn và thận trọng hơn trước khi đưa ra một quyết định về hành động quân sự.

Nicolas Regaud, người tham gia sâu vào chiến lược Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương tại Bộ Quốc phòng Pháp cho đến năm 2019, cho biết ngay cả khi Anh, Pháp và Đức không tham chiến trực tiếp, họ vẫn có thể hỗ trợ lực lượng Mỹ một cách gián tiếp.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 5/3/2021: [European navies hold stronger China deterrent than first appears](#). Một bản PDF được lưu trữ ở đây.

The Times ngày 6/3/2021: [Carrier sailing straight into China cyberstorm](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

The Telegraph ngày 7/3/2021: [France sends navy mission to South China Sea as tensions build in Beijing's back yard](#). Một bản PDF được lưu trữ ở đây.

III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Kỳ họp lưỡng hội năm 2021 - sự kiện chính trị được coi đặc biệt quan trọng

Đây được coi là một trong những sự kiện chính trị quan trọng nhất của Trung Quốc hàng năm. Hai kỳ họp cấp quốc gia (“toàn quốc lưỡng hội”) 2021, bao gồm Hội nghị Hiệp thương chính trị nhân dân Trung Quốc (cơ quan có vai trò hỗn hợp giữa mặt trận đoàn kết và thượng nghị viện)) và cuộc họp của Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc (tức Quốc hội), được Bắc Kinh coi là đặc biệt quan trọng vì ít nhất ba lý do. Đầu tiên, vào tháng 7, Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) sẽ kỷ niệm 100 năm thành lập và kỳ họp lưỡng hội năm nay mang đến một cơ hội quan trọng để kể một câu chuyện tích cực. Thứ hai, năm 2021 đánh dấu bắt đầu Kế hoạch 5 năm lần thứ 14

(kéo dài đến năm 2025). Thứ hai, “Hai phiên họp” 2021 tạo cơ hội cho ban lãnh đạo ĐCSTQ trình bày rõ ràng tầm nhìn dài hạn và ngắn hạn của mình trước công luận trong nước và quốc tế. Thứ ba, Bắc Kinh đang đối mặt với các điều kiện quốc tế ngày càng phức tạp và đầy thách thức. Những cuộc họp này rất quan trọng trong việc xây dựng sức mạnh và sự thống nhất cũng như trong việc phát đi tín hiệu ngoại giao.

Khuong Vân và Nghê Lăng Siêu tóm tắt những nét chính về mỗi cuộc họp trong lưỡng hội dưới đây:

Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc (NPC)

Theo luật, NPC là cơ quan cao nhất của nhà nước: cơ quan lập pháp quốc gia đơn viện của CHND Trung Hoa. Còn trong thực tế, NPC chỉ đóng vai trò đóng dấu hợp pháp hoá các báo cáo và kế hoạch đã được soạn sẵn, có khả năng hoạt động hạn chế trong sự ràng buộc của hệ thống chính trị độc đảng của Trung Quốc. Tuy nhiên, nó có thể thúc đẩy các cuộc tranh luận công khai về các vấn đề xã hội và kinh tế miễn là nó không vượt qua ranh giới chính trị do ĐCSTQ đặt ra.

Tham gia NPC là 3000 đại biểu được bầu chọn từ các tỉnh, khu tự trị, thành phố trực thuộc trung ương và Quân đội Giải phóng Nhân dân. Đa số đại biểu là đảng viên ĐCSTQ. Phần lớn các đại biểu chỉ có vai trò nghi lễ. Khi NPC họp (thường kéo dài từ 10 đến 14 ngày vào tháng 3 hàng năm), các đại biểu sẽ thảo luận các vấn đề, thông qua nghị quyết về các báo cáo và kế hoạch công tác của chính phủ cũng như xem xét luật. Các báo cáo, kế hoạch và luật của chính phủ thường được thông qua với hơn 90% đại biểu biểu quyết tán thành.

Hầu hết các đại biểu đều không tham gia vào việc làm luật.

Ngoài các phiên họp của NPC, các vấn đề pháp lý được giải quyết bởi Ủy ban thường vụ NPC bao gồm 175 đại biểu NPC. Những đại biểu này gần nhất với những gì mà nhiều người trong chúng ta sẽ coi là "nhà lập pháp".

Vào ngày 11/3, NPC sẽ thông qua các nghị quyết nhằm hỗ trợ các báo cáo và kế hoạch khác nhau của chính phủ, bao gồm Báo cáo Công tác của Chính phủ (政府工作报告), và Đề cương Kế hoạch 5 năm lần thứ 14 về Phát triển Kinh tế và Xã hội Quốc gia và Tầm nhìn Mục tiêu đến năm 2035 (国民经济和社会发展的第十四个五年规划和2035年远景目标纲要). NPC cũng sẽ thông qua quyết định cải cách hệ thống bầu cử của Hồng Kông.

Hội nghị Hiệp thương Chính trị Nhân dân Trung Quốc (CPPCC)

Sự kiện thứ hai trong lưỡng hội là cuộc họp thường niên của Ủy ban Quốc gia của CPPCC, được tổ chức cùng lúc với NPC. Trên thực tế, CPPCC cung cấp một cơ chế để giới tinh hoa không phải đảng viên đưa ra lời khuyên và đề xuất cho chính phủ. Giống như kiến nghị (建议) của đại biểu NPC, đề án (提案) của CPPCC có thể dẫn đến thay đổi chính sách và thảo luận công khai.

Nhưng các đại biểu của CPPCC làm việc dưới sự bảo trợ của ĐCSTQ, và hiếm khi vượt qua các đường lối chính trị do Đảng đề ra.

CPPCC là một phần quan trọng trong hệ thống và chiến lược mặt trận thống nhất của ĐCSTQ, với mục đích tác động đến giới tinh hoa ngoài Đảng để thúc đẩy các mục tiêu của ĐCSTQ. Một số vai trò của CPPCC có thể được coi là tương đương với vai trò tư vấn của thượng nghị viện ở một số nước. CPPCC tạo ra ấn tượng về một tổ chức chung rộng lớn mà trong đó các đảng phái chính trị khác nhau và các nhóm xã hội và nghề nghiệp được đại diện một cách có ý nghĩa. Nhưng sự đại diện này không đi kèm với quyền lực chính trị.

Xem thêm:

[Toàn văn Báo cáo công việc của chính phủ Kế hoạch 5 năm lần thứ 14 nhấn mạnh khả năng tự lực và tự cường về công nghệ](#)

[Bản tiếng Anh toàn văn báo cáo](#)

[Kế hoạch 5 năm lần thứ 14 về Phát triển Kinh tế và Xã hội Quốc gia và Tầm nhìn Mục tiêu đến năm 2035](#)

Trung Quốc có kế hoạch tăng cường luật để chống lại các lệnh trừng phạt của nước ngoài

Phát biểu bên lề Kỳ họp thứ tư Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc lần thứ 13, Lật Chiến Thư (Li Zhanshu), Ủy viên trưởng Ủy ban Thường vụ Đại hội Nhân dân Toàn quốc cho biết Trung Quốc sẽ đẩy nhanh các luật mới để chống lại các lệnh trừng phạt, can thiệp của nước ngoài, ứng phó với các thách thức và đề phòng rủi ro trong các vấn đề đối ngoại.

Xem thêm:

Caixin ngày 8/3/2021: [Two Sessions 2021: China Plans to Beef Up Laws to Combat Foreign Sanctions](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

ECNS ngày 8/3/2021: [Two Sessions 2021: key points on March 8](#)

Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị trả lời báo chí về chính sách đối ngoại và quan hệ đối ngoại của Trung Quốc

Ngày 7/3/2021, một cuộc họp báo đã được tổ chức trực tuyến bên lề Kỳ họp thứ tư Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc lần thứ 13 (NPC), trong đó Ủy viên Quốc vụ kiêm Bộ trưởng Ngoại giao Vương Nghị đã trả lời các câu hỏi của báo chí trong và ngoài nước về chính sách đối ngoại và quan hệ đối ngoại của Trung Quốc.

Với những độc giả theo dõi thường xuyên chuyển động ngoại giao Trung Quốc, phần lớn những nội dung mà ông Vương Nghị nói về chính sách đối ngoại của Trung Quốc không có gì mới.

Bên cạnh đó, khi nói về quan hệ Nga - Trung, ông Vương Nghị nói rằng khi thế giới càng bất ổn, nhu cầu thúc đẩy hợp tác Trung - Nga càng lớn. Trung Quốc và Nga nên là đối tác chiến lược, cơ hội phát triển và đối tác toàn cầu của nhau. Đây vừa là kinh nghiệm đúc kết từ lịch sử vừa là mệnh lệnh trong hoàn cảnh hiện nay.

Khi được hỏi Trung Quốc và các nước ASEAN sẽ xử lý các cuộc đàm phán về Bộ quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) như thế nào để đảm bảo rằng Biển Đông không trở thành điểm nóng tiềm tàng, ông Vương Nghị nói rằng Trung Quốc và các nước ASEAN đã đạt được hiểu biết chung quan trọng về duy trì hòa bình và ổn định ở Biển Đông, và đang tập trung vào việc thúc đẩy tham vấn COC. Tuy nhiên Hoa Kỳ và một số nước phương Tây khác chính là các nhân tố gây bất ổn và nguy cơ an ninh trên Biển Đông thông qua khái niệm “tự do hải hành”.

Ông Vương Nghị nói rằng Trung Quốc và các nước ASEAN có đầy đủ năng lực, niềm tin và trí tuệ để có thể quản lý đúng đắn khác biệt. Trung Quốc và ASEAN cần loại bỏ những phiền nhiễu và thúc đẩy tham vấn COC, đồng thời hướng tới việc sớm hoàn tất một bộ quy tắc khu vực thực chất và hiệu quả hơn, phù hợp với luật pháp quốc tế và phục vụ nhu cầu của tất cả các bên. Thứ hai, tiếp tục thực hiện đầy đủ và hiệu quả Tuyên bố về ứng xử của các bên ở Biển Đông (DOC) nhằm xây dựng đồng thuận, tăng cường tin cậy lẫn nhau, thúc đẩy hợp tác và duy trì ổn định chung ở Biển Đông.

Về vấn đề Đài Loan, nguyên tắc một Trung Quốc là nền tảng chính trị của mối quan hệ Trung - Mỹ, là một lần ranh đỏ không thể vượt qua. Đối với vấn đề Đài Loan, không có chỗ cho sự thỏa hiệp hay nhượng bộ từ chính phủ Trung Quốc.

Đáp lại các tuyên bố của Trung Quốc về Đài Loan, Phó chủ nhiệm kiêm Người phát ngôn Ủy ban Đại lục của Đài Loan (MAC), Khâu Thuý Chính (Chiu Chui-Cheng) cho biết Đảng Dân chủ Tiến bộ (DPP) cảm quyền hoàn toàn hài lòng với hiện trạng.

"Chính phủ đã liên tục thúc đẩy hòa bình và ổn định trên eo biển Đài Loan và sẽ tiếp tục kiên quyết bảo vệ chủ quyền quốc gia cũng như quyền tự do và dân chủ của Đài Loan," ông Khâu nói.

Xem thêm:

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 8/3/2021: [State Councilor and Foreign Minister Wang Yi Meets the Press](#)

Bộ Ngoại giao Trung Quốc ngày 8/3/2021: [Foreign Ministry Spokesperson Zhao Lijian's Regular Press Conference on March 8, 2021](#)

RFA ngày 5/3/2021: [Taiwan 'Will Defend Its Sovereignty' Against China's Ambitions](#)

Trung Quốc nhắm đến trí tuệ nhân tạo, chip trong cuộc đua công nghệ với Mỹ

Trong kế hoạch kinh tế 5 năm mới được Bắc Kinh công bố có kế hoạch đẩy nhanh sự phát triển của các công nghệ tiên tiến như chip máy tính, trí tuệ nhân tạo và điện toán lượng tử thông qua việc tăng cường đầu tư vào nghiên cứu và phát triển. Kế hoạch này cũng nêu chi tiết về tầm nhìn của Trung Quốc cho năm 2035, khi nước này kỳ vọng sẽ tạo ra “những bước đột phá đáng kể về công nghệ cốt lõi và tìm cách trở thành một trong những quốc gia sáng tạo nhất trên toàn cầu”.

Xem thêm:

Bloomberg ngày 5/3/2021: [China to Pour More Money Into Chips, AI and 5G to Catch U.S.](#). Một bản PDF được lưu trữ ở đây.

The Wall Street Journal ngày 7/3/2021: [China Targets AI, Chips Among Seven Battlefronts in Tech Race With U.S.](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Ngân sách quốc phòng Trung Quốc năm 2021 sẽ tăng 6,8%

Trung Quốc đã tăng ngân sách quốc phòng năm 2021 thêm 6,8% lên hơn 1,3 nghìn tỷ nhân dân tệ (209 tỷ USD), theo dự thảo báo cáo ngân sách được công bố vào ngày khai mạc kỳ họp thường niên của Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc hôm thứ Sáu ngày 5/3/2021.

Theo Người phát ngôn Đoàn đại biểu Quân Giải phóng Nhân dân và Cảnh sát nhân dân Trung Quốc Ngô Khiêm (Wu Qian) tại Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc trả lời phỏng vấn báo chí bên lề kỳ họp, khoản chi quốc phòng tăng sẽ chủ yếu được sử dụng cho 4 lĩnh vực: Thứ nhất, đảm bảo khởi động các dự án lớn và chương trình trọng điểm phù hợp với bố cục của "Kế hoạch 5 năm lần thứ 14" về xây dựng quân đội Trung Quốc; thứ hai, đẩy nhanh việc nâng cấp vũ khí và thúc đẩy quá trình hiện đại hóa vũ khí; thứ ba, đẩy nhanh chuyển đổi công tác huấn luyện quân sự, xây dựng hệ thống huấn luyện quân nhân kiểu mới, cải thiện và hoàn thiện các điều kiện hỗ trợ huấn luyện; thứ tư, cải thiện đời sống và phúc lợi của các thành viên phục vụ và hỗ trợ xây dựng cơ sở của quân đội phù hợp với trình độ phát triển kinh tế và xã hội của quốc gia.

Việc gia tăng ngân sách quốc phòng được đề xuất trong bối cảnh mà Trung Quốc nhận định là thế giới không yên ổn, do đó quốc phòng phải vững mạnh.

Theo nhận định của Trung tâm Nghiên cứu Quốc tế và Chiến lược, ngân sách quốc phòng chính thức không tính đến tất cả các hoạt động liên quan đến quân sự của Trung Quốc.

Xem thêm:

China Military ngày 8/3/2021: [China's annual defense budget in 2021 will increase by 6.8%](#)

Trung Quốc nâng cấp căn cứ Du Lâm chiến lược ở Biển Đông

Hình ảnh vệ tinh mới nhất năm 2021 từ *Google Earth* mà Dự án Đại Sự Ký Biển Đông có được cho thấy việc mở rộng căn cứ có tầm quan trọng chiến lược ở Biển Đông không chỉ đơn thuần là một số nhà chứa máy bay và mở rộng đường băng, mà còn có các khu vực lưu trữ đạn dược dài hạn. Điều này củng cố suy đoán rằng các hoạt động trên không xuất phát từ căn cứ này sẽ không chỉ giới hạn trong các chiến dịch trinh sát, mà còn có thể bao gồm các nhiệm vụ chiến đấu xuất phát từ đây tới Biển Đông.

Các cơ sở hạ tầng mới của căn cứ không quân, sự mở rộng căn cứ hải quân trở thành căn cứ tàu sân bay cho thấy căn cứ Du Lâm đang được phát triển thành một căn cứ quân sự sẵn sàng cho các nhiệm vụ chiến đấu trên không và trên biển, góp phần tăng cường triển khai sức mạnh quân sự truyền thống của Trung Quốc ở Biển Đông, củng cố vị thế của Trung Quốc ở tuyến đường thương mại trên biển chiến lược cũng như tạo thêm lợi thế cho Trung Quốc trong nỗ lực thiết lập yêu sách đường chín đoạn trở thành thực tế mới ở Biển Đông.

Xem thêm:

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông ngày 7/3/2021: [Sự Hiện Diện Của Các Kho Đạn Dược Dài Hạn Ở Cực Nam Đảo Hải Nam: Sẵn Sàng Cho Các Nhiệm Vụ Chiến Đấu Trên Không Ở Biển Đông](#)

IV- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN

Nathan Beauchamp-Mustafaga: Dám đối mặt với "Kẻ thù mạnh": Cách Tập Cận Bình định hình thảo luận trong Quân đội Trung Quốc về Mỹ như là mục tiêu hiện đại hoá quân đội

Có thể Tập Cận Bình không muốn xảy ra hoặc tìm kiếm chiến tranh với Hoa Kỳ, nhưng những phát biểu cho thấy giới lãnh đạo Trung Quốc nhận ra và đang chuẩn bị cho kịch bản quan hệ Mỹ - Trung có thể xấu đi đến mức xung đột. Các học giả phương Tây cho rằng Trung Quốc tính đến kịch bản này dựa trên quan điểm của họ cho rằng Hoa Kỳ là một cường quốc đang suy yếu. Bởi vậy, theo tác giả, điều tốt nhất mà Hoa Kỳ có thể làm là thay đổi nhận thức của Bắc Kinh rằng Hoa Kỳ không phải đang suy yếu.

Nathan Beauchamp-Mustafaga là một cộng tác viên nghiên cứu chính sách tại RAND Corporation (tổ chức nghiên cứu chính sách phi lợi nhuận tại California, Mỹ).

Xem thêm:

Sinocism ngày 5/3/2021: [Dare to Face the "Strong Enemy 强敌": How Xi Jinping Has Made the PLA Talk about the United States](#)

[Ben Lowsen \(2021\) China's Updated National Defense Law: Going for Broke.](#)

S D Pradhan: Cách tiếp cận của chính quyền Biden đối với Biển Đông và Việt Nam

Trong bài phân tích trên tờ *Times of India*, cựu phó Cố vấn An ninh quốc gia Ấn Độ S D Pradhan cho rằng, một trong những vấn đề khó khăn nhất mà chính quyền Biden phải đối mặt là Biển Đông. Theo ông, có nhiều nhân tố cho thấy cách tiếp cận của chính quyền Biden đối với Trung Quốc về cơ bản sẽ tiếp nối chính quyền Trump. Thứ nhất, nước Mỹ nhận thức được rằng Trung Quốc đang cố gắng thiết lập quyền bá chủ tại châu Á và thay thế Mỹ trong cấu trúc quốc tế, do đó “cạnh tranh chiến lược” là đặc tính cố hữu của mối quan hệ. Thứ hai, mối quan hệ Mỹ - Trung không phải là thiếu lòng tin, mà là hoàn toàn không có lòng tin. Thứ ba, Mỹ nhấn mạnh đến luật pháp quốc tế, điều mà Trung Quốc ít coi trọng. Thứ tư, Biden dường như có quan điểm không tốt về Tập Cận Bình. Tuy vậy, cách Biden đối phó với Trung Quốc sẽ hơi khác so với Trump, khi ông tham khảo các đồng minh và đối tác trước cuộc điện đàm với Tập Cận Bình, cũng như nhấn mạnh đến chủ nghĩa đa phương.

Ở Biển Đông, theo tác giả, chính quyền Biden sẽ chú trọng đến sự ủng hộ của ASEAN trong đối phó với Trung Quốc. Trong đó, Việt Nam giữ vị trí đặc biệt và là trụ cột quan trọng trong chính sách của Mỹ vì các lý do: Thứ nhất, Việt Nam là nước phản đối mạnh mẽ nhất sự hung hăng của Trung Quốc ở Biển Đông. Thứ hai, Việt Nam là thành viên không thường trực của HĐBA Liên hợp quốc. Thứ ba, Việt Nam có ảnh hưởng trong ASEAN và thứ tư, Việt Nam là lựa chọn thay thế hấp dẫn để trở thành một trung tâm chế biến, chế tạo.

Theo tác giả, việc dàn lãnh đạo mới của Việt Nam bao gồm Tổng bí thư Nguyễn Phú Trọng và Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc là sự đảm bảo cho sự tiếp nối về chính sách đối ngoại. Việt Nam cần có chính sách cân bằng tốt, khi Biden dự kiến có chính sách cứng rắn hơn với Nga. Ngoài ra, Việt Nam cần giải quyết vấn đề thương mại và đối phó khéo léo với cách tiếp cận chú trọng nhân quyền của Biden.

Tác giả kết luận, Việt Nam và Mỹ sẽ tiếp tục hợp tác để đối phó với Trung Quốc, nhưng hai bên cần tháo gỡ những vấn đề có thể tránh được.

Xem thêm:

Times of India ngày 28/2/2021: [Biden administration's approach towards South China Sea and Vietnam](#)

V- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Gregory B. Poling (2021) From orbit to ocean—Fixing Southeast Asia’s remote-sensing blind spots

Gregory B. Poling là Giám đốc Sáng kiến Minh bạch Hàng Hải châu Á tại Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế có trụ sở tại Mỹ.

Theo phân tích của Poling, Các quốc gia Đông Nam Á phụ thuộc rất nhiều vào hệ sinh thái biển và bị đe dọa bởi các hoạt động bất hợp pháp trên biển (đánh bắt cá bất hợp pháp, cướp biển, buôn lậu, hoạt động của tàu quân sự, chấp pháp, thăm dò của Trung Quốc xâm phạm vùng biển). Phần lớn vùng biển hiện là “biển mù” do khả năng phát hiện, xác định và theo dõi tàu thuyền trên biển vẫn còn kém; lực lượng hải quân, tàu thực thi pháp luật thiếu về số lượng và kém về chất lượng dẫn đến khó thực thi pháp luật biển, ngoài ra còn là sự hạn chế chia sẻ thông tin giữa các bên với nhau.

Nhận thức khu vực trên biển (Maritime Domain awareness - MDA)

Bài viết xem xét các công cụ viễn thám đã được hoặc sẽ sớm phổ biến rộng rãi cho các quốc gia ven biển cũng như mức độ tham gia của các quốc gia này đối với các công cụ MDA.

Các công cụ MDA sẽ có sẵn cho tất cả các quốc gia trong những năm tới giúp giảm chi phí chế tạo và phóng vệ tinh. Nhiều công nghệ viễn thám chẳng hạn như ảnh vệ tinh độ phân giải cao và ảnh radar vốn chỉ dành cho các cơ quan quốc phòng và tình báo có kinh nghiệm sẽ bắt đầu được thương mại hóa. Các quốc gia kém phát triển có thể tham gia vào các công nghệ lần đầu tiên xuất hiện với chi phí thấp hơn rất nhiều.

Các công nghệ

Radar ven biển: Vẫn sẽ là công cụ quan trọng nhất để phát hiện tàu trong nhiều thập kỷ tới và sẽ là một phần tất yếu của bất kỳ mạng cảm biến MDA nào. Radar cao tần có thể phát hiện tàu ở xa bờ hơn 200 hải lý một cách hiệu quả, một số loại radar khác mà các quốc gia đang phát triển sẽ tìm cách hoạt động trong tầm của lãnh hải và vùng tiếp giáp chứ không phải vùng đặc quyền kinh tế.

Hệ thống nhận dạng tự động (AIS): Bộ phát đáp của Hệ thống AIS ủy quyền bởi Liên minh hàng hải quốc tế cho tất cả các tàu trên 300 tấn quá cảnh trên vùng biển quốc tế. Bộ phát đáp này phát đi thông tin nhận dạng về tàu, vị trí, hướng và tốc độ để ngăn chặn va chạm. Bộ phát đáp lớp A được thiết kế để liên lạc tàu – tàu và tàu – bờ trong một phạm vi giới hạn chủ yếu phục vụ giám sát giao thông tại các khu vực tắc nghẽn như cảng và eo biển đông đúc. Bộ phát đáp xa bờ có thể giúp phát hiện các hoạt động pháp lý, nhưng điểm yếu của nó là thuyền trưởng có thể vô hiệu hóa hoặc giả mạo các thông tin phát đáp. Các tàu quân sự và thực thi pháp luật có thể tự do

vô hiệu hóa hệ thống truyền tiến hiệu. Trong khi đó bộ phát đáp lớp B có phạm vi còn kém hơn và các vệ tinh không thể phát hiện ra.

Các nhà cung cấp dịch vụ giám sát tàu biển gồm: MarineTraffic, Windward và Global Fishing Watch và thường được kết hợp giữa AIS vệ tinh và các trạm thu ven bờ để có thể giám sát toàn diện hơn. Hầu hết các cơ quan chính phủ dựa trên nền tảng phi thương mại để kết hợp AIS thương mại với dữ liệu từ các cảm biến của mình.

Được sử dụng rộng rãi nhất hiện nay là SeaVision, phát triển bởi Bộ Giao thông vận tải Hoa Kỳ cùng với sự hỗ trợ của Hải quân Hoa Kỳ và sự chia sẻ rộng rãi của các đối tác. SeaVision kết hợp các luồng dữ liệu chưa được phân loại gồm AIS vệ tinh, SAR và radar ven biển. Hàng chục quốc gia đang sử dụng SeaVision bao gồm hầu hết các nước Đông Nam Á.

Hệ thống giám sát tàu (VMS): tại mỗi quốc gia, địa phương giám sát các tàu cá, tàu thương mại mà AIS không giám sát được (thường là các tàu hoạt động trong EEZ).

Ảnh điện quang: Hệ thống thu thập điện quang phát hiện ánh sáng phản xạ, bao gồm các dải ngoài quang phổ khả kiến. Các nhà cung cấp đầu tiên gồm: Airbus, Maxar và ImageSat với các vệ tinh lớn cung cấp các ảnh độ phân giải cao đến 30cm. Nhóm các nhà cung cấp ảnh vệ tinh khác (Planet đi tiên phong) với mô hình mới hơn vệ tinh rẻ với vòng đời ngắn ở quỹ đạo thấp. Độ phân giải thấp hơn nhưng chi phí thấp hơn

Radar khẩu độ tổng hợp: là hình ảnh radar được thu thập bởi vệ tinh (giảm thiểu ảnh hưởng của thời tiết, mây mù) giúp xác định tàu kim loại ở biển, vết dầu loang. Tàu cũng dễ phát hiện hơn trong Sar so với ảnh vệ tinh nhưng không cung cấp chi tiết để phân biệt các tàu riêng lẻ, khó nhận dạng loại tàu và các tàu gần nhau, các tàu có cấu trúc ít kim loại như tàu cá.

Ảnh sáng yếu (Low-Light Imaging): phát hiện các nguồn sáng trong quang phổ khả kiến ban đầu được phát triển cho nghiên cứu khí tượng nhưng gần đây áp dụng cho MDA. Phát hiện nhờ các máy đo bức xạ hồng ngoại nhìn thấy được bởi bộ cảm biến (VIIRS) do Cơ quan Khí tượng và Đại dương Quốc gia Hoa Kỳ phát triển với nhiệm vụ là phát hiện ánh trăng phản chiếu từ các đám mây nhưng cũng có khả năng phát hiện đèn sáng từ tàu cá hoặc đốt khí. Nhược điểm: không phân tách các nguồn sáng gần nhau.

Phát hiện tần số vô tuyến: Định vị vị trí các trạm phát vô tuyến mặt đất bao gồm cả trên tàu biển. Dùng để phát hiện các tàu tắt AIS, VMS nhưng vẫn phải sử dụng rada, radio cũng như thiết bị truyền tin khác.

Chiến lược viễn thám của Đông Nam Á

Các quốc gia DNA vẫn sử dụng viễn thám kém, Thái Lan đã đi trước trong việc thử nghiệm công nghệ mới và hợp tác với tư nhân nhưng vẫn còn nhiều việc phải làm. Hiện đã có Thái Lan, Indonesia tham gia SeaVision; Việt Nam có tham gia nhưng dữ liệu chia sẻ rất ít.

Tải toàn văn bài báo [ở đây](#).

Robert S. Ross (2020): China-Vietnamese relations in the era of rising China: Power, resistance, and maritime conflict

Theo tác giả, xung đột giữa Việt Nam và Trung Quốc phản ánh tham vọng của Trung Quốc về một phạm vi ảnh hưởng ở Đông Dương. Điều này mâu thuẫn với nhu cầu độc lập về chính sách đối ngoại và chủ nghĩa dân tộc chống Trung Quốc của Việt Nam. Từ năm 1949, sự chống đối của Việt Nam và phản ứng của Trung Quốc đã làm gia tăng căng thẳng giữa hai nước. Nhưng các thời kỳ căng thẳng thường có xu hướng kéo dài ngắn, do lợi ích của Trung Quốc ở Đông Dương và cái giá mà Việt Nam phải trả khi kháng cự Trung Quốc thường có xu hướng dẫn tới sự ổn định.

Trung Quốc liên tục đòi hỏi Việt Nam từ chối hợp tác chiến lược với các quốc gia ngoài khu vực, trong khi đối với Việt Nam, sự hiện diện của Trung Quốc tạo ra mối đe dọa khiến Việt Nam tìm kiếm hỗ trợ của các cường quốc bên ngoài. Kể từ năm 2010, Trung Quốc đã dựa vào ngoại giao ép buộc và đe dọa leo thang khủng hoảng để kiểm chế sự phụ thuộc của Việt Nam vào các cường quốc bên ngoài, đặc biệt là Mỹ, để thách thức lợi ích của Trung Quốc.

Nếu sự trỗi dậy của Trung Quốc tiếp tục, giá trị của sự hỗ trợ an ninh của Mỹ với Việt Nam sẽ suy giảm. Nhờ sự hiện diện quân sự trên biển và trên bộ được tăng cường, Trung Quốc sẽ có đòn bẩy lớn hơn trong quan hệ với Việt Nam.

Tải toàn văn bài viết ở [đây](#).

Staff Judge Advocate (2021) U.S. Freedom of Navigation Program

Văn phòng cố vấn pháp luật của Bộ Tư lệnh Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương thuộc Bộ Quốc phòng Mỹ đã đăng tải trên tạp chí Nghiên cứu Luật quốc tế của Trung tâm Luật quốc tế Stockton một bài báo giải thích về Chương trình Tự do Hải hành của Mỹ.

Chương trình tự do hải hành của Hoa Kỳ (FON) được xây dựng nhằm chống lại sự gia tăng của các yêu sách biển quá mức thông qua việc tác động khiến các quốc gia từ bỏ hoặc tránh các yêu sách biển quá mức. Yêu sách biển quá mức, theo định nghĩa của Mỹ, là những yêu sách nhằm hạn chế một cách bất hợp pháp các quyền tự do hàng hải, tự do hàng không, cũng như việc sử

dụng biển hợp pháp theo quy định của Luật quốc tế, được phản ánh trong Công ước Liên Hợp Quốc về Luật biển (UNCLOS) và Công ước Hàng không dân dụng quốc tế (Chicago Convention).

Chương trình FON hoạt động dựa trên ba hướng chính bao gồm: các hoạt động phản đối, trao đổi ngoại giao hoặc các phương thức khác của Bộ ngoại giao; khẳng định bởi các cuộc tuần hải hành và không hành của tàu và máy bay Hoa Kỳ; tiến hành các cuộc tham vấn song phương và đa phương với các chính phủ liên quan. Trong đó, Hoạt động Tự do Hàng hải (FONOPS) được thực hiện trên phạm vi toàn cầu để bổ sung cho chính sách ngoại giao của Hoa Kỳ và nhằm mục đích khẳng định không mang tính khiêu khích về các quyền, tự do và việc sử dụng hợp pháp vùng biển và vùng trời được công nhận theo luật pháp quốc tế. Chương trình FON được áp dụng trên phạm vi toàn cầu đối với một loạt các yêu sách biển quá mức mà không quan tâm đến quốc gia yêu sách cũng như tình hình hiện tại của quốc gia tiến hành yêu sách.

Trong năm 2018, Hoa Kỳ đã thách thức các yêu sách biển quá mức của 26 quốc gia trong đó có Myanmar, Campuchia, Trung Quốc, Indonesia, Nhật Bản, Malaysia, Philippines, Đài Loan, Thái Lan, Việt Nam.

Tải toàn văn bài báo [ở đây](#).

Staff Judge Advocate (2021) China's excessive maritime claims

Cùng với bài viết về Chương trình Tự do Hàng hải Mỹ, Văn phòng công bố một bài báo khác phân tích các yêu sách biển quá mức của Trung Quốc mà Mỹ không công nhận và sẽ tiếp tục thách thức. Bảy yêu sách quá mức đó là:

- (1) *Đường cơ sở thẳng bất hợp pháp*: Năm 1996, Trung Quốc tuyên bố hai bộ đường cơ sở thẳng, một dọc theo bờ biển đất liền của mình và một xung quanh quần đảo Hoàng Sa đang tranh chấp với Việt Nam. Vào năm 2012, Trung Quốc tiếp tục thiết lập các đường cơ sở thẳng quanh một số khu vực quần đảo Senkaku đang tranh chấp với Nhật Bản. Tuy nhiên, Trung Quốc, với tư cách là một Quốc gia lục địa, không thể thiết lập các đường cơ sở quần đảo xung quanh bất kỳ nhóm đảo nào mà họ tuyên bố chủ quyền. Đồng thời đường cơ sở thẳng chỉ có thể được sử dụng trong một số trường hợp hạn chế và phần lớn bờ biển lục địa của Trung Quốc không đáp ứng các yêu cầu địa lý đặc biệt này.
- (2) *Yêu sách nội thủy quá mức*: Trung Quốc tuyên bố Bột Hải và eo biển Hải Nam (còn gọi là eo biển Quỳnh Châu) là vùng nội thủy dựa trên các quyền lịch sử. Tuy nhiên, Hoa Kỳ cho rằng Bột Hải không được liệt kê trong danh sách các vịnh lịch sử tiêu chuẩn, và cả Hoa Kỳ và Anh đều phản đối tuyên bố này vào năm 1958. Đồng thời Eo biển Hải Nam được liệt kê là một eo biển chính trong các bộ tiêu chuẩn và đủ điều kiện theo UNCLOS

là eo biển được sử dụng cho hàng hải quốc tế, nơi áp dụng quyền quá cảnh nên cũng không thể được xem là vùng nước nội thủy của Trung Quốc.

- (3) *Sự trái pháp luật của việc yêu cầu phải xin phép trước khi thực hiện đi qua vô hại*: Luật lãnh hải của Trung Quốc yêu cầu các tàu chiến và các tàu công vụ của nước ngoài phải xin phép trước khi thực hiện việc đi qua vô hại trong lãnh hải quốc gia này. Yêu cầu này không phù hợp với các điều khoản về đi qua vô hại của UNCLOS, áp dụng cho “tàu của tất cả các Quốc gia”.
- (4) *Quyền tài phán “an ninh” bất hợp pháp ở vùng tiếp giáp*: Trung Quốc tuyên bố vùng tiếp giáp 12 hải lý tiếp giáp với lãnh hải của mình. Trong khu vực này, Trung Quốc tuyên bố có thẩm quyền ngăn chặn và trừng phạt hành vi vi phạm “luật và quy định về an ninh, hải quan, tài khóa, vệ sinh hoặc kiểm soát xuất nhập cảnh trong lãnh thổ đất liền, nội thủy hoặc lãnh hải”. UNCLOS đã quy định rất rõ ràng về vấn đề này - quyền tài phán của Quốc gia ven biển trong vùng tiếp giáp được giới hạn trong phạm vi kiểm soát cần thiết để ngăn chặn hoặc trừng phạt hành vi vi phạm các luật và quy định về hải quan, tài chính, nhập cư hoặc vệ sinh trên lãnh thổ hoặc lãnh hải của quốc gia đó. Tuyên bố có chủ đích của Trung Quốc thực hiện quyền tài phán “an ninh” trong vùng tiếp giáp của họ là vi phạm luật pháp quốc tế.
- (5) *Các hạn chế bất hợp pháp đối với các hoạt động quân sự trong EEZ*. Trung Quốc cho rằng các tàu hải quân chỉ được hưởng “quyền tự do hải hành” trên vùng biển cả. Trong vùng đặc quyền kinh tế (EEZ), các tàu chiến được hưởng quyền hạn chế hơn về “hàng hải hòa bình”. Do đó, khi hoạt động trong EEZ, Trung Quốc khẳng định rằng các tàu chiến của Hoa Kỳ không được tham gia vào các hoạt động quân sự và phải tính đến các lợi ích an ninh của Trung Quốc. Trên tinh thần UNCLOS và lịch sử đàm phán quốc tế đã bác bỏ quan điểm của Trung Quốc và khẳng định thực tiễn lâu đời rằng tất cả các quốc gia có quyền tuyệt đối theo luật pháp quốc tế để tiến hành các hoạt động quân sự phù hợp với Điều 2 (4) của Hiến chương Liên hợp quốc ngoài lãnh hải của quốc gia khác
- (6) *Vùng nhận diện phòng không*: Vào tháng 11/2013, Trung Quốc đã thiết lập vùng nhận diện phòng không (ADIZ) trên phần lớn Biển Hoa Đông. Tất cả các máy bay vào khu vực này phải trình kế hoạch bay và duy trì liên lạc với chính quyền Trung Quốc, vận hành thiết bị phát sóng radar và được đánh dấu rõ ràng bằng quốc tịch và giấy tờ liên quan. Máy bay không hợp tác với các thủ tục nhận diện hoặc tuân theo hướng dẫn của nhà chức trách Trung Quốc sẽ phải chịu “các biện pháp khẩn cấp phòng thủ” không xác định trước. Hoa Kỳ nhận định việc Bắc Kinh áp dụng các quy định ADIZ của mình đối với các máy bay không có ý định đi vào không phận quốc gia Trung Quốc là không phù hợp với luật pháp quốc tế. Máy bay của tất cả các quốc gia được bảo đảm quyền tự do bay trong vùng trời quốc tế hướng ra biển của lãnh hải.

(7) *Đường Chín đoạn*: Hoa Kỳ viện dẫn phán quyết của Tòa trọng tài Biển Đông năm 2016 để bác bỏ yêu sách của Trung Quốc đối với các vùng biển bên trong đường 9 đoạn. Hoa Kỳ cũng khẳng định Phán quyết mang tính bước ngoặt này hoàn toàn bác bỏ các tuyên bố và hoạt động thái quá của Trung Quốc ở Biển Đông, đồng thời gióng lên hồi chuông báo tử cho đường chín đoạn khét tiếng của Trung Quốc và hành vi cưỡng ép của Trung Quốc đối với các bên tranh chấp khác ở Biển Đông. Việc Bắc Kinh từ chối tuân thủ phán quyết của Tòa Trọng tài chỉ đơn giản là tái khẳng định sự coi thường của Trung Quốc đối với trật tự pháp lý dựa trên quy tắc quốc tế, trật tự đã trực tiếp góp phần vào sự phát triển và thịnh vượng chưa từng có của khu vực Châu Á - Thái Bình Dương.

Tải toàn văn bài báo [ở đây](#).

Nguyễn Ngọc Lan (2020) The public authority of the International Tribunal for the Law of the Sea

Toà án Quốc tế về Luật Biển (ITLOS) là một thiết chế tài phán quốc tế được thành lập để giải quyết các tranh chấp trên biển theo quy định của UNCLOS. Tuy nhiên, sau khi ITLOS được thành lập, thiết chế này ngay lập tức vấp phải sự hoài nghi, đặc biệt những đóng góp của Tòa vào các vấn đề của luật pháp quốc tế. Mặc dù những chỉ trích này không đại diện cho đa số, nhưng chúng báo hiệu rằng ngay từ đầu, không chỉ sự tồn tại của ITLOS mà còn cả khả năng sử dụng bất kỳ quyền hạn nào của thiết chế tài phán này cũng bị nghi ngờ. Điều đó được củng cố qua việc sau hơn 20 năm tồn tại ITLOS chỉ giải quyết được 24 vụ việc và 02 ý kiến tư vấn.

Tuy nhiên thông qua nghiên cứu của mình, TS. Nguyễn Ngọc Lan đã kiểm tra việc thực thi quyền lực công của ITLOS bằng cách sử dụng định nghĩa “cơ quan công quyền” do Bogdandy và Venzke phát triển và đi đến kết luận mặc dù không phải là một cơ quan toàn diện nhưng ITLOS thực sự đã thực hiện được vai trò của một cơ quan công quyền thông qua nhiều yếu tố khác nhau.

- (1) Thẩm quyền của Tòa án đối với các bên trong vụ việc, có thể được thấy rõ nhất trong các trường hợp áp dụng biện pháp tạm thời. Các bên liên quan tuân thủ và đánh giá cao các biện pháp mà Tòa án đã quy định trong mọi trường hợp, ngay cả khi các biện pháp đó không như những gì họ yêu cầu ban đầu hoặc sau đó đã bị thu hồi.
- (2) Khả năng thiết lập các diễn giải như là những tham chiếu cho việc giải thích pháp luật có thể được tìm thấy trong 3 thủ tục khác nhau của Tòa, đặc biệt là trong quy trình nhanh chóng. Việc ITLOS trình bày chi tiết những gì tạo nên “mối ràng buộc hợp lý” đã cung cấp ý nghĩa cho thuật ngữ quan trọng nhưng mơ hồ này. Các tiêu chí cụ thể để đánh giá mà ITLOS liên tục phát triển và hoàn thiện trong mười năm đầu tồn tại được cho là đã trở

thành một điểm tham chiếu có thẩm quyền và giúp các Quốc gia có thể hiểu rõ ràng về nghĩa vụ của mình, cho phép các quốc gia áp dụng trong những trường hợp tương tự.

ITLOS cũng đã mở rộng thẩm quyền tư vấn của mình ngoài những gì được quy định rõ ràng trong Công ước. Quyết định này chắc chắn đặt ra câu hỏi về tính hợp pháp, nhưng không thể phủ nhận rằng nó đã mở đường, có lẽ là cố ý, để ITLOS tăng cường quyền lực của mình trong lĩnh vực này.

Tóm lại, giữa sự hoài nghi, ITLOS đã cho thấy rằng nó có thể và đang thực thi các yếu tố của cơ quan công quyền trong lĩnh vực luật biển.

Mặc dù bị giới hạn về quy mô, nhưng các phán quyết của ITLOS có khả năng ảnh hưởng đến hành vi của các Quốc gia và các cơ quan tư pháp khác, và đóng vai trò tham chiếu trong diễn giải pháp lý, ít nhất là đối với các vấn đề liên quan đến quyền lực của Quốc gia ven biển trong EEZ và ranh giới ngoài thềm lục địa.

Bên cạnh nghiên cứu và giảng dạy tại Đại học Utrecht, Hà Lan, TS. Nguyễn Ngọc Lan hiện đang là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

Tải toàn văn nghiên cứu [ở đây](#).

Báo cáo của Ủy ban An ninh Quốc gia Mỹ về trí tuệ nhân tạo

Theo một báo cáo chi tiết mới được biên soạn bởi một hội đồng gồm các chuyên gia công nghệ và an ninh quốc gia dẫn đầu bởi cựu Giám đốc điều hành Google Eric Schmidt, trí tuệ nhân tạo đã sẵn sàng để thống trị tương lai của nền kinh tế và thay đổi cách thức chiến tranh sẽ diễn ra - và Trung Quốc có thể trở thành nhà lãnh đạo trí tuệ nhân tạo toàn cầu trong thập kỷ này, nếu Mỹ không có một kế hoạch đúng đắn để dành vị trí dẫn đầu.

Tải toàn văn báo cáo [ở đây](#).